

Notitie positionering toekomsttaken Bureau Jeugdzorg Zeeland (BJZ)

1. Aanleiding

In een bestuurlijk overleg tussen Rijk (VWS en V&J), VNG en IPO d.d. 19 december 2013 is besloten dat er op korte termijn duidelijkheid moet zijn over de continuïteit van zorg die de huidige Bureau Jeugdzorg (BJZ's) leveren. Een belangrijk deel van de taken die BJZ uitvoert, zijn ook in 2015 nodig. Om frictiekosten te voorkomen, te zorgen dat cliënten niet tussen wal en schip vallen en te zorgen dat er een zorgvuldige overgangperiode komt zijn de volgende afspraken gemaakt:

“Colleges van B&W nemen uiterlijk 28 februari 2014 in overleg met het BJZ in Zeeuws verband een bestuurlijk besluit met daarbij de garantie van de continuïteit van de benodigde functies van het huidige BJZ (AMK, toegang, crisis, Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR)) en van de infrastructuur die noodzakelijk is om jeugdigen en ouders de continuïteit te kunnen bieden in 2015.”

Daarbij is geconstateerd dat:

- Gemeenten maximaal de ruimte moeten krijgen om lokaal of regionaal passende oplossingen te realiseren.
- Alle partijen de urgentie voelen om tot een oplossing te komen en zich maximaal inspannen om tot een zorgvuldige transitie van de functies van het huidige BJZ te komen.
- De afspraken die nu gemaakt worden tussen gemeenten en BJZ er op gericht moeten zijn te verzekeren dat de noodzakelijke infrastructuur en medewerkers die daarvoor nodig zijn niet voor de uitvoering van het gedecentraliseerde jeugdstelsel verloren gaan.
- Een 'koude' sanering van de BJZ's ongewenst is mede gezien de hoge maatschappelijke kosten die dit met zich mee brengt.
- BJZ's ook zelf actief aan de slag moeten blijven met zichzelf te transformeren en waar nodig te saneren en te innoveren.”

Concreet houdt bovenstaande in dat er uiterlijk 28 februari een voorstel over de toekomsttaken BJZ's bij het Rijk ligt, ondertekend door de gemeenten (de portefeuillehouder namens het college van B&W) en de directeur-bestuurder van Bureau Jeugdzorg Zeeland.

Wanneer de Zeeuwse gemeenten zelf geen afspraken maken met BJZ over garanties voor de continuïteit van de functies treedt er een overgangsregeling in werking (er volgt een aanwijzing van het Rijk). De overgangsregeling houdt in dat gemeenten voor de benodigde functies van BJZ voor 2015 een budgetgarantie moeten geven van minimaal 80% aan BJZ en/of hun rechtsopvolgers van het budget in 2014 (inclusief afspraken over overname van medewerkers).

2. Opdracht Task Force Jeugd aan BJZ d.d. 9 december 2013

Het huidige BJZ bestaat op grond van de Wet op de Jeugdzorg en voert jeugdbeschermingstaken uit. Onder de nieuwe Jeugdwet vervalt de wettelijke grondslag onder de organisatie Bureau Jeugdzorg en daarmee een deel van de huidige wettelijke taken. De nieuwe Jeugdwet geeft aan dat er Gecertificeerde Instellingen moeten zijn, te contracteren door de gemeenten, die bevoegd zijn om maatregelen (JB en JR) uit te voeren die door de kinderrechter worden opgelegd. Deze instellingen dienen minimaal op het niveau van de regio Zeeland georganiseerd te zijn.

BJZ wil zich per 1 januari 2015 omgevormd hebben tot Gecertificeerde Instelling. De vraag daarbij is welke van de huidige functies en (wettelijke) taken die het huidige BJZ vervult, straks uitgevoerd worden door de Gecertificeerde Instelling. In opdracht van BJZ zijn door een onafhankelijk accountantsbureau De Jong & Laan hierover 6 scenario's doorgerekend (Transitie Jeugdzorg Zeeland, 12 augustus 2013).

Het rapport van De Jong & Laan is op 9 december 2013 door de Task Force Jeugd (TFJ) besproken. De TFJ heeft aan BJZ de opdracht gegeven het volgende scenario verder uit te werken:

“De gecertificeerde Instelling krijgt als taken, Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en gespecialiseerd casemanagement en Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) met eventueel terugval van het onderbrengen van het AMHK elders.”

Krachtens de toekomstige jeugdwet wordt in de Wmo geregeld dat gemeenten een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling inrichten. De wetgever verwacht dat gemeenten dit op regionaal (Zeeuws) niveau zullen doen. Het huidige AMK en het huidige SHG moeten samen gaan tot een AMHK. De stuurgroep CZW-Bureau heeft op 2 oktober 2013 de bestuurlijke opdracht gekregen van de 13 Zeeuwse gemeenten (in kader van de centrumgemeentetaken) om voor Zeeland een regiovisie en plan van aanpak op te stellen om te komen tot een AMHK. Dit betekent een samenvoeging van het Steunpunt huiselijk geweld (nu onderdeel GGD) en het Advies- en meldpunt kindermishandeling (nu onderdeel BJZ).

3. Toekomstige jeugdwet

Met de komst van de nieuwe Jeugdwet per 1/1/2015 zal een (nieuw) te vormen Gecertificeerde Instelling (GI) de taken jeugdbescherming en jeugdreclassering gaan uitvoeren. In deze nieuwe jeugdwet staat over de Gecertificeerde Instelling (GI) het volgende:

- Voert functies Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR) uit voor gezinnen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen waar kinderen ernstig in hun ontwikkeling en veiligheid worden bedreigd. JB en JR worden door de kinderrechtster opgelegd.
- Mag geen jeugdhulp uitvoeren.

Alle BJZ's zijn zich aan het omvormen tot GI's. De huidige stichtingen BJZ's verdwijnen, evenals de huidige wettelijke naamgeving. Er komen nieuwe organisaties (de Gecertificeerde Instellingen) met nieuwe namen. Alle nieuwe organisaties vallen onder de jeugdbeschermingswetten en moeten voldoen aan het wettelijk verplicht Normenkader waarvoor zij gecertificeerd moeten zijn. BJZ Zeeland verwacht het voorlopige certificaat in de loop van 2014 te behalen. Naast alle BJZ's zijn er ook nog enkele landelijke organisaties die Jeugdbescherming en Jeugdreclassering uitvoeren (William Schikker Groep, SGJ en Leger des Heils). Ook zij gaan zich certificeren. Vanaf 2015 kunnen nieuwe organisaties zich gaan certificeren. Gecertificeerde Instellingen mogen fuseren en voor meerdere regio's gaan werken.

4. Eerdere afspraken in het Zeeuws transitiearrangement en addendum

Zeeuws transitiearrangement d.d. oktober 2013: "In het vastgestelde Zeeuws transitiearrangement is vastgelegd dat van de gecertificeerde instelling wordt gevraagd afspraken te maken over het verhogen van de inzet van de methodiek Signs of Safety en familienetwerkberaden. Daarnaast vragen gemeenten van de gecertificeerde instellingen voor JB/JR dat zij zoeken naar mogelijkheden om hun expertise in te zetten ter ondersteuning van de lichtere zorg en wijkgerichte teams opdat maatregelen zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen. Voor de taken Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt 88% van de gerealiseerde omzetcijfers van 2012 gegarandeerd. Voor de overige taken wordt 80% van de gerealiseerde omzetcijfers van 2012 gegarandeerd."

In het addendum op het Zeeuwse transitiearrangement d.d. november 2013 is m.b.t. de taken van Bureau Jeugdzorg het volgende opgenomen:

- "Gemeenten en jeugdzorgaanbieders stellen een meerjarig arrangement op om continuïteit van zorg en vernieuwing te realiseren. Het arrangement beslaat de jaren 2014 tot en met 2017. Voor het jaar 2014 zal ook de provincie worden betrokken bij het opstellen van het arrangement.
- In 2014 wordt door de provincie de ruimte geboden om alvast te gaan werken conform het nieuwe stelsel. Dit betekent onder andere dat medewerkers in dienst bij de zorgaanbieders of Bureau Jeugdzorg al op een andere wijze (getransformeerde wijze/ bij de toegang via de gemeente) kunnen gaan werken. Randvoorwaarde hierbij is dat de verantwoordelijkheid van de Provincie in het kader van de Wet op de jeugdzorg is gewaarborgd. Dit betekent onder meer dat de huidige wachttijden niet oplopen en de omvang van de huidige wachtlijst niet stijgt.
- De functies jeugdbescherming en jeugdreclassering, die nu bij Bureau Jeugdzorg Zeeland belegd zijn, zullen door de Zeeuwse gemeenten bij de GI worden afgenomen (mits tijdig gecertificeerd).
- Over de inrichting van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, wat momenteel bij Bureau Jeugdzorg Zeeland ondergebracht is, worden op korte termijn afspraken gemaakt.
- Voor de overige taken en functies die nu belegd zijn bij Bureau Jeugdzorg Zeeland wordt door de betrokken partijen gezocht naar een maatwerkoplossing."

5. Bestaande functies Bureau Jeugdzorg Zeeland

Het huidige Bureau Jeugdzorg Zeeland voert de volgende functies uit:

Generiek Gezinsgericht Werken (GGW)

Het GGW bestaat uit jeugdbescherming, jeugdreclassering en intensief casemanagement.

In 2012 is het vliegwielprogramma van het ministerie van Veiligheid en Justitie gestart. Dit programma had als doelstelling de bevordering van effectievere voogdijmethoden en de uitvoering van de maatregelen OTS te verbeteren en te verkorten. Uit de analyse is naar voren dat het primair proces niet langer ingericht moest worden op de onderverdeling van werksoorten, maar vanuit het perspectief van het kind en gezin. Op basis hiervan heeft BJZ Zeeland de keuze gemaakt gezinsgericht te gaan werken op basis van één gezin, één plan, één regisseur. Een gezinsmanager voert alle voorkomende beschermingsfuncties (JB/JR en intensief casemanagement) uit die voor de verschillende kinderen in een gezin nodig zijn. Dat houdt in dat de werker naar het gezin toegaat, ook buiten kantooruren, en dat er één gezinsdossier is in plaats van meerdere kinddossiers.

Dit betreft in totaal 99,9 fte medewerkers met een caseload van ruim 1000 gezinnen (in januari 2014).

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

De functie van het AMK is belegd bij BJZ. De aanmeldfunctie van BJZ en AMK zijn geïntegreerd. Dit betreft in totaal 13,9 fte medewerkers, exclusief 2 fte tijdelijke AMK medewerkers in 2014.

Overige functies

- Aanmelding
- Facilitators (uitvoerder familienetwerkberaden)
- AWBZ-indicatie
- Kennis- en opleiding
- Casemanagement basiszaken

Het gaat om een groep van losse functies van in totaal 18,1 fte die door de komst van de nieuwe Jeugdwet niet meer beschouwd worden als wettelijke taken van de gecertificeerde instelling. Deze kunnen worden uitgeplaatst.

Functie	Aantal fte (2014)	Kosten (2014)
GGW	99,9	€ 8.159.000
AMK	13,9	€ 1.165.000
Overige functies	18,1	€ 1.415.000

6. Taken toekomstige Gecertificeerde instelling

De gecertificeerde instelling zal met ingang van 2015 haar taken beperken. Met betrekking tot de overige functies, AMHK en GGW wordt het volgende voorgesteld:

- De overige functies (aanmelding, facilitators, AWBZ-indicatie, Kennis- en opleiding, casemanagement basiszaken) in het voorveld onder gemeentelijk regie te beleggen. Voor deze groep zijn er twee opties: uitplaatsen naar andere organisaties/gemeenten en overdragen van het werkgeverschap, of uitplaatsen en het werkgeverschap bij de Gecertificeerde Instelling houden.
- Voor het onderbrengen van het AMHK is het uitgangspunt om het werkgeverschap in 2015 te continueren bij de huidige werkgevers en de tijd te nemen om scenario's te onderzoeken om het AMHK verder te ontwikkelen en in te richten. Het is van belang dat er vanuit inhoud nog verschillende keuzes kunnen worden gemaakt over werkwijze, aansluiting bij de lokale structuren, positionering en werkgeverschap. Daarom wordt door de ambtelijke werkgroep AMHK voorgesteld om:
 - Eerst de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling op te stellen, samen met stakeholders (13 Zeeuwse gemeenten, BJZ en de GGD).
 - Op grond van deze visie op basis van inhoud en feiten, keuzes voor de vorming van het AMHK te maken.
 - Het huidige werkgeverschap van het AMK en SHG in 2015 te continueren.

- Een business plan te ontwikkelen met o.a. wijze van organisatie, communicatie, huisvesting met als doel realisatie van een gezamenlijk meldpunt per 1/1/2015.
- De functie Generiek Gezinsgericht Werken (GGW) te beleggen bij de Gecertificeerde instelling. Binnen GGW wordt gezinsmanagement uitgevoerd zowel in drangkader (als er (nog) geen sprake is van een maatregel) als in dwangkader (als er op enig moment sprake is van een maatregel jeugdbescherming of jeugdreclassering). Gemeenten, de zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg stellen voor medio 2014 gezamenlijk een pedagogische visie op die veiligheidscriteria bevat, gericht op de inzet van het gezinsmanagement. In de 3 implementatiepilots worden deze criteria onder regie en verantwoordelijkheid van de Gemeenten verder uitgewerkt en wordt de aansluiting tussen Generiek Gezinsgericht Werken (GGW) en andere functies in het veld van de jeugdzorg geborgd en doorontwikkeld, aansluitend op de behoefte in de praktijk.

Na ondertekening van de bestuurlijke afspraken zullen gemeenten en BJJ gezamenlijk vormgeven aan de lokale /regionale invulling. Nader uit te werken vraagstukken daarbij zijn:

- Hoe en waar gaan SHG en AMK straks als AMHK werken en waar wordt het werkgeverschap belegd en waar worden de medewerkers geplaatst (wordt meegenomen in de opdracht van het CZW-bureau).
- Positionering andere functies (aanmelding, facilitators, AWBZ-indicatie, kennis- en opleiding, casemanagement basiszaken).
- Plaatsing medewerkers die niet bij de Gecertificeerde Instelling blijven, conform principe medewerker volgt werk.
- Uit te werken hoe om te gaan met inzet van medewerkers van BJJ in de 3 implementatiepilots en andere vernieuwingstrajecten, het doorvoeren van korting op het budget en het tegelijkertijd beperken van wachttijden
- Het in kaart brengen van efficiëntie en effectiviteit van het gehele veld waar de gecertificeerde instelling een onderdeel van uit maakt, rekening houdend met wettelijke eisen en normen.
- Optimaliseren van de inzet van Signs of Safety/ familienetwerkberaden en kennis- en opleiding binnen het GGW (Zeeuws transitiearrangement).
- Het formuleren van gezamenlijke bekostigings- en prestatieafspraken over de inzet van de toekomstige GI, tussen gemeenten en BJJ.

7. Budgetafspraken

Een budgetafpraak hoort onderdeel te zijn van dit bestuurlijk standpunt. De gemeenten en Bureau Jeugdzorg Zeeland gaan uit van het volgende:

- Vertrekpunt is financiering op basis van $P \text{ maal } Q$, waarbij P staat voor de kostprijs van het inzetten van het Generiek Gezinsgericht Werken door de Gecertificeerde Instelling, en Q voor het aantal casussen waar het GGW ingezet wordt in dat jaar.
- De huidige inzet van het GGW wordt als zodanig kosten-efficiënt beschouwd dat op de prijs (P) niet gestuurd wordt. BJJ kan dit aantonen aan de hand van benchmark gegevens. P staat dus vast.
- Q is wel flexibel. Gemeenten voeren regie op het dalen van de Q . De gezamenlijke inzet van gemeenten, voorveld en GGW (waarbij GGW een adviserende taak heeft in het voorveld) is om Q te doen dalen, bijvoorbeeld door effectiever te werken in het voorveld.
- Wanneer de situatie (volume GGW) gelijk blijft aan de situatie zoals voorgelegd aan de Task Force Jeugd in februari 2014, dan komt $P \text{ maal } Q$ uit op € 8.159.000 op basis van 970 gezinnen (aantal cliënten is hoger, maar daarmee wordt niet gerekend).
- De budgetten 2014 zullen nog verhoogd worden met een loonkostenindexering (is bedoeld voor het opvangen van loonstijgingen uit de cao jeugdzorg en periodieken in de loonschaal). Deze varieert van 2 – 4% (wordt door het Rijk vastgesteld en via de doeluitkering jeugdzorg uitgekeerd) en is structureel van aard.
- Het budget voor de overige functies ad € 1.415.000 te beleggen in het voorveld en het budget voor het AMK ad. € 1.165.000 te beleggen bij de GI, waarbij uitgegaan wordt van de afspraken die in het Transitiearrangement en het addendum zijn gemaakt.

8. Beslispunten

Voor de korte termijn is het van belang dat de 13 gemeenten, BJZ en de Provincie een duidelijke keuze maken en dat er vertrouwen is in de afspraken die worden gemaakt. In de vergadering CZW d.d. 3 februari is dit door alle betrokkenen gesteund.

Voorgesteld wordt:

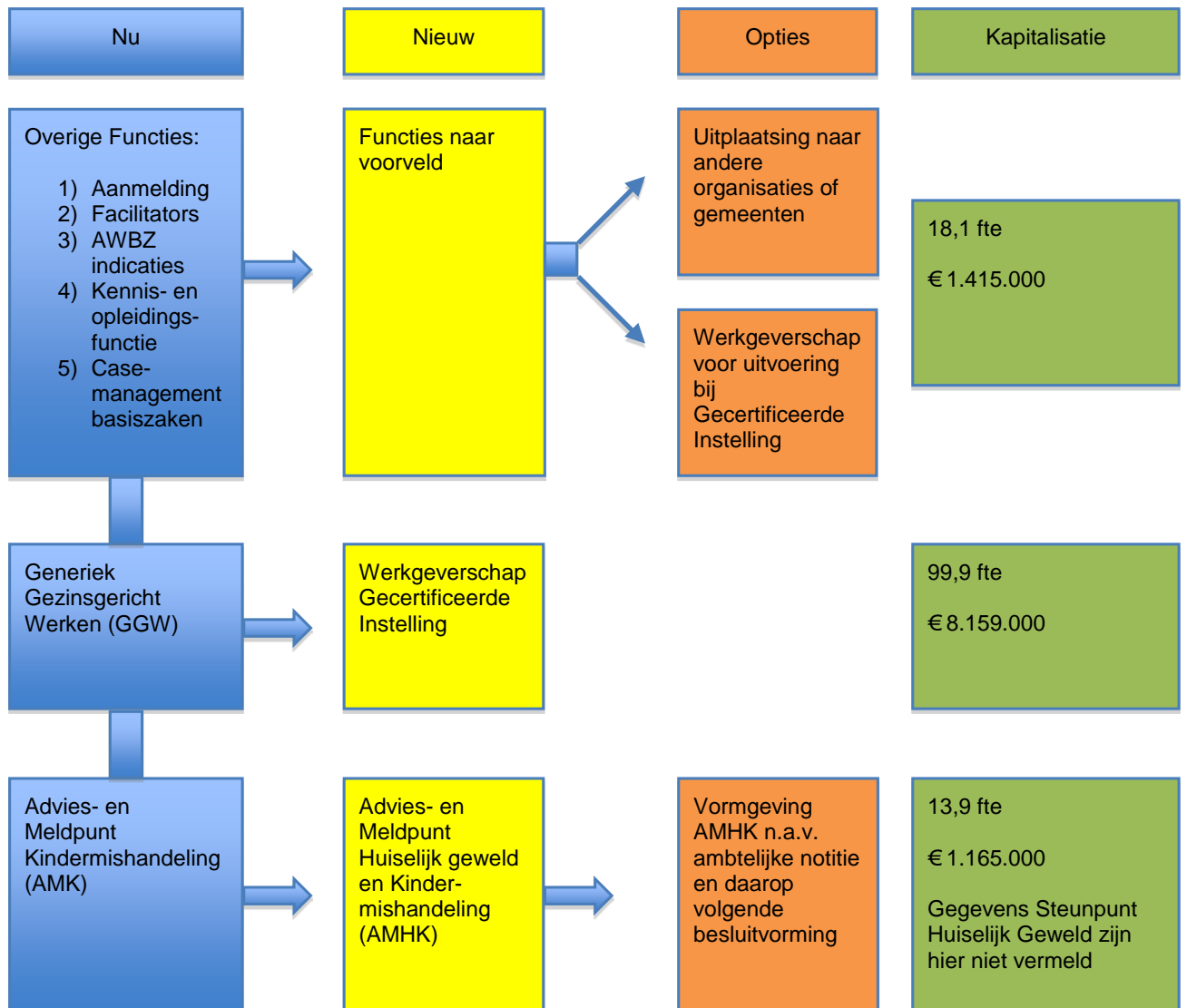
- De overige functies (aanmelding, facilitators, AWBZ-indicatie, kennis- en opleiding, casemanagement basiszaken) in het voorveld onder gemeentelijke regie te beleggen. Op basis van maatwerk wordt een oplossing gezocht voor de betrokken medewerkers.
- Gemeenten, de zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg stellen voor medio 2014 gezamenlijk een pedagogische visie op die veiligheidscriteria bevat, gericht op de inzet van het gezinsmanagement. In de 3 implementatiepilots worden deze criteria onder regie en verantwoordelijkheid van de Gemeenten verder uitgewerkt en wordt de aansluiting tussen Generiek Gezinsgericht Werken (GGW) en andere functies in het veld van de jeugdzorg geborgd en doorontwikkeld, aansluitend op de behoefte in de praktijk.
- Gemeenten maken afspraken met de GI ten behoeve van het Generiek Gezinsgericht Werken (Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en intensief case-management) tot en met 2017. Daarmee is de continuïteit van zorg geborgd. In de komende 3 jaar (2015 t/m 2017) zullen werkende weg de opbrengsten vanuit de pilots en ervaringen uit de praktijk worden verwerkt. De bestaande zorgstructuur zal worden aangepast om de vernieuwing te realiseren.
- Het huidige werkgeverschap voor Advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK) en Steunpunt Huiselijk geweld (SHG) in 2015 te continueren bij respectievelijk de GI en GGD Zeeland en vervolgens vanuit een vastgestelde visie op basis van inhoud en feiten keuzes voor de vorming van AMHK te maken.
- Gemeenten starten gesprekken op met BJZ/GI en de zorgaanbieders om afspraken te maken over de lokale en regionale invulling (2015 t/m 2017) en de opbrengsten vanuit de implementatiepilots hierin mee te nemen.
- Gemeenten, BJZ/GI en de zorgaanbieders geven gezamenlijk vorm aan de lokale/regionale invulling en werken daarbij de hierboven genoemde vraagstukken uit.
- In te stemmen met de voorgestelde budgetafspraken.

9. Advies

U wordt geadviseerd:

- In te stemmen met deze notitie en de daarin genoemde voorstellen.

Bijlage: Cijfers en verdeling propositie

Overige functies gekwantificeerd

	2014	
	fte	bedrag
Aanmelding	3,8	237.663
Facilitators	4,4	311.971
AWBZ-indicaties (incl secretariaat)	3,7	255.394
Kennis- en opleidingsfunctie	2,9	179.398
Casemanagement basiszaken	0,6	36.314
Directe personeelskosten (cliëntgebonden personeel)	15,4	1.020.740
Toerekening indirecte loonkosten	2,7	165.856
Toerekening apparaatskosten		228.693
Totaal	18,1	1.415.289

Prognose aantallen 2014	Aantal
Aanmelding	1.400
Familienetwerkberaden (Facilitators)	400
AWBZ-indicaties	580
Casemanagement basiszaken	250

GGW gekwantificeerd

	2014	
	fte	bedrag
Gezinsmanagers	69,1	4.646.235
Teamleiding/staf/gedragsdeskundige/secretariaat	15,9	1.091.113
Directe personeelskosten (cliëntgebonden personeel)	85,0	5.737.348
Indirecte loonkosten	14,9	932.237
Toerekening apparaatskosten		1.285.435
Bijzondere kosten (cliëntkosten)		203.700
Totaal	99,9	8.158.719

Aantal per regio januari 2014	gezinnen
Noord	170
Oost	282
West	245
Zuid	315
Totaal	1.012

De evidence-based workload is 12-15 gezinnen per fte gezinsmanager.

AMK gekwantificeerd

	2014	
	fte	bedrag
AMK medewerkers	9,0	641.502
Teamleiding/staf/gedragsdeskundige/secretariaat/vertrouwensarts	2,7	198.451
Directe personeelskosten (cliëntgebonden personeel)	11,7	839.953
Toerekening indirecte loonkosten	2,2	136.480
Toerekening apparaatskosten		188.189
Totaal	13,9	1.164.623

Prognose 2014	aantal	
Onderzoeken	450	(betreft 795 kinderen)
Adviezen	860	(betreft 1.495 kinderen)
Consulten	130	(betreft 240 kinderen)

Gegevens Steunpunt Huiselijk Geweld zijn in deze cijferopstelling niet opgenomen.